

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 25. november 2024

Sak 2024/1487 - Trønderbrazz - org.nr. 975 488 462 - klage over vedtak om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabeth Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Trønderbrazz (klager) søkte 18. mars 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 31. mai 2024, med den begrunnelse at foreningens virksomhet i hovedsak fremstår som hobby- og fritidsaktivitet for voksne.
- (3) Klager påklaget vedtaket 19. juni 2024. Klager anfører at Trønderbrazz ikke er et vanlig fritidskorps, men en viktig sosial arena for mennesker med funksjonsvariasjoner. Klager viser til at korpset for mange av medlemmene representerer en sjelden mulighet til sosial integrasjon og deltakelse i musikkaktiviteter som er tilpasset deres spesielle behov. Musikantene har en kognitiv alder mellom tolv og 55 år, men klager opplyser at i praksis er de aller fleste barn, og må følges av foreldre og foresatte. Klager viser til at flere av musikantene kun har korpset som aktivitet gjennom uken, og at øvingskveldene på tirsdager er ukens høydepunkt. I korpset har de en sosial møteplass, hvor de er i samspill med andre og hvor de kjenner på mestringsfølelse. Klager viser videre til at Trondheim kommune vurderer klager som et skolekorps, og at Norges Musikkorps Forbund heller ikke anser klager for å være et voksenkorps. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 1. oktober 2024 til Lotterinemnda for behandling. I innstillingen viser tilsynet til at tilsynet ikke kan se at dagens regelverk åpner for å behandle hobby- og fritidsorganisasjoner for personer med funksjonsvariasjoner ulikt med andre hobby- og fritidsorganisasjoner, og at tilsynet derfor har vurdert at klager må likebehandles med andre organisasjoner som har samme type formål, selv om organisasjonen retter seg mot mennesker med funksjonsnedsettelse.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. Overskuddet fra pengespillene kan ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne, jf. pengespilloven § 19.
- (7) Det følger av pengespillforskriften § 38 tredje ledd at virksomhet som utgjør hobby – eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (9) Trønderbrazz sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 12. august 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (10) Det følger av pengespilloven § 18 at ikke-fortjenestebaserte organisasjoner kan få tillatelse til å tilby pengespill dersom de er a) registrert i Frivillighetsregisteret, b) har frivillig innsats som en viktig del av virksomheten, c) ikke er tilgjengelig for en lukket krets og d) ikke driver virksomhet som gir privatøkonomiske fordeler. Etter pengespilloven § 19 skal overskuddet fra pengespillene ikke finansiere fritidsaktiviteter for voksne.
- (11) Den nærmere avgrensningen av hva som utgjør en ikke-fortjenestebasert organisasjon, frivillig innsats, lukket krets og privatøkonomiske fordeler er nærmere regulert i pengespillforskriften § 38. Det følger av tredje ledd at organisasjoner som har virksomhet som utgjør hobby- eller fritidsaktiviteter for voksne, ikke kan godkjennes. Organisasjoner som også har en vesentlig del av virksomheten rettet mot barn og unge under 18 år, kan likevel godkjennes for den delen av virksomheten.
- (12) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at organisasjonens formål er «å fremme interesse for musikk, og inspirere til økt forståelse, og økte ferdigheter, ut fra evner og forutsetninger våre medlemmer har, samt medvirke til økt selvfølelse».
- (13) I søknaden oppgir klager at korpset er et

«korps for og med mennesker med nedsatt funksjonsevne. Her er ulike diagnoser blant musikantene, men felles for alle er lite sosial omgang med andre. De fleste har vansker med å etablere vennskap med andre, så de er avhengige av et godt støtteapparat rundt seg. Det være foreldre/foresatte, andre pårørende og offentlig tjenesteytere. Dette skal være en arena hvor man kan treffe likesinnede og være sosial».
- (14) Av vedtektene § 1 fremgår det at korpset har en anbefalt nedre aldersgrense for opptak av musikanter på 10 år, og en øvre aldersgrense for opptak på 25 år. Det er ingen aldersgrense for medlemskap. I vedtektene § 3.1 bokstav c) heter det at «[g]runnet korpsets egenart, korps for og med psykisk utviklingshemmede, er det foreldre/foresatte som utgjør majoriteten av medlemsmassen [...]».

- (15) Lotteritilsynet har avslått klagers søknad med den begrunnelse at tilsynet anser klagers virksomhet for i all hovedsak å være hobby- og fritidsaktiviteter for voksne, og har vist til at kun fem av foreningens 32 medlemmer er under 18 år. I praksis etter tidligere lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (lotteriloven) ble det lagt til grunn at det *i utgangspunktet* krevdes minst ti medlemmer under 18 år for at en organisasjon skulle kunne godkjennes som lotteriverdig. Dette var likevel, ikke en absolutt minimumsgrense. For små organisasjoner ble det eksempelvis lagt til grunn at det måtte foretas en konkret vurdering av forholdet mellom antall medlemmer over og under 18 år opp mot total medlemsmasse, se eksempelvis sak 2019/355. For større organisasjoner er det lagt til grunn at ti medlemmer ikke nødvendigvis er tilstrekkelig, se sak 2018/516.
- (16) Det følger av forarbeidene til gjeldende pengespillov at §§ 18 og 19 skal fange opp noen av de prinsippene som lå til grunn for avgrensingen av hvilke formål som kan få tillatelse til å tilby pengespill etter lotteriloven, og bestemmelsene er derfor i stor grad en videreføring av gjeldende rett. Det blir likevel lagt til grunn i forarbeidene at ordlyden i de nye bestemmelsene vil føre til at nye grupper av organisasjoner vil kunne få tillatelse til å tilby pengespill.
- (17) Ordlyden i pengespillforskriften § 38 tredje ledd andre punktum er nå at dersom en «vesentlig del» av virksomheten er rettet mot barn og unge under 18 år, kan det gjøres unntak fra hovedregelen om at organisasjoner som utgjør hobby- og fritidsaktivitet for voksne ikke kan godkjennes. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering av alderssammensetningen blant medlemsmassen og en vurdering av i hvor stor grad søkers virksomhet og aktiviteter er rettet mot barn og unge sammenliknet med i hvor stor grad virksomhet og aktivitet er rettet mot voksne.
- (18) Klager har oppgitt i sin søknad at fem av foreningens totalt 32 medlemmer er under 18 år, hvilket i seg selv taler for at klagers virksomhet i hovedsak er å anse som hobby- og fritidsaktivitet for voksne.
- (19) Lotterinemnda finner likevel ikke dette avgjørende, da klager har et videre formål enn å være en sosial samlingsplass eller et rent fritidstilbud for voksne. Av forarbeidene til pengespilloven fremgår det at selv om bestemmelsene i den nye pengespilloven er ment å kodifisere gjeldende krav om at overskuddet ikke skal brukes til å finansiere fritidsaktiviteter for voksne, så er ikke en slik avgrensing ment å utelukke at organisasjoner som har et videre formål enn å være en sosial samlingsplass eller rent fritidstilbud til voksne, kan få forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon, jf. Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.3.2. I forarbeidene nevnes som eksempler på organisasjoner for voksne som likevel kan få forhåndsgodkjenning, organisasjoner og foreninger som har tilbud som motvirker psykiske problemer, ensomhet eller rusavhengighet.
- (20) Mennesker med funksjonsnedsettelse har utfordringer som gjør dem ekstra utsatt for ensomhet og utenforskap, og gjennom klagers tilbud tilrettelegges det for at disse lettere kan komme seg ut av sitt eget hjem, og delta aktivt i samfunnslivet. Klager har i søknaden vist til at musikantene i korpset sliter nettopp med sosial omgang med andre og med å etablere vennskap med andre. Klagers virksomhet er etter Lotterinemndas vurdering å anse for å være en slik organisasjon som kan få forhåndsgodkjenning selv om den anses for å være for voksne.

- (21) Lotterinemnda er videre av den oppfatning at korpset uansett også fremstår som å være en forening først og fremst rettet mot unge musikanter, selv om hoveddelen av medlemsmassen er over 18 år. I den forbindelse har nemnda sett hen til at nedre aldersgrense for opptak av musikanter etter vedtektene § 1 er 10 år, og øvre grense for opptak er 25 år, samt at majoriteten av medlemsmassen består av foreldre/foresatte fordi korpset er for musikanter med psykiske utviklingshemninger, jf. vedtektene § 3.1 bokstav c).
- (22) Lotterinemnda legger etter en samlet vurdering til grunn at klager driver virksomhet som ikke er ment å skulle være utelukket fra å kunne få forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon, og også at en «vesentlig del» av klagers virksomhet er rettet mot barn og unge under 18 år. Lotteritilsynet kunne derfor ikke avslå klagers søknad med grunnlag i pengespillforskriften § 38 tredje ledd.
- (23) Lotterinemnda bemerker for øvrig at nemnda ikke har tatt stilling til hvorvidt klager oppfyller de øvrige vilkårene for forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak oppheves.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 31. mai 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur